Szegedi Zenei Hetek

Hat hétig tartó hangversenysorozat hazánk felszabadulása tizenötödik évfordulójának tiszteletére

Szeged zenei életében mindeddig példátlanul gazdag hangversenysorozatnak lehet tanúja a szegedi közönség a következő hetekben, február 21-től április 4-ig. *A Felszabadulási Kulturális Szemle keretében 16 hangversenyt rendeznek a szegedi ének- és zenekarok és a meghívott együttesek, művészek.* Ez a gazdag zenei program méltóképpen illusztrálja majd, hogy milyen hatalmasat fejlődött Szegeden a dalkultúra és a zenei kultúra általában a tizenöt szabad esztendő alatt. Ezt az óriási programot, egy-két kivételtől eltekintve, teljes mértékben az itt felnőtt és hangversenydobogóra megért együttesek és szólisták, zenekarok és karmesterek adják.

Nagy szerepet vállalnak a hangversenysorozat megrendezésében az üzemek, intézmények és iskolák kórusai, melyeknek mindegyike szerepel a zene szegedi ünnepnapjai idején. Közel ötven ilyen énekkar lép dobogóra a színházban és a hangversenytermekben.

A Szegedi Zenei Hetek eseménysorozata a február 21-i, vasárnapi ünnepi koncerttel kezdődik a Szegedi Nemzeti Színházban. A Szegedi Bartók Béla Filharmonikus Zenekar és a Szegedi Zenebarátok Kórusa ekkor mutatja be *Sugár* zeneművét, a *Hunyadi* című hősi éneket. A felnőttek kórusát a Pedagógiai Főiskola gyakorló általános iskolájának gyermekkórusa egészíti ki, s így 240 tagú kórus és 60 tagú zenekar csodálatos előadásában gyönyörködhet a koncert hallgatósága. A megnyitó hangverseny műsorában a Hunyadi mellett *Beethoven VI. szimfóniája* szerepel.

A továbbiakban minden hétre általában 2—3 zenei esemény jut. Ezek között számon tartják a *Nemzeti Színház* operafelújításait is. *Bán* Sándor és a *Pedagógiai Főiskola* országos hírű kórusának hangversenye után a szegedi *zeneiskolák* három hangversenyből álló jubileumi ünnepségei következnek. *A Karnagyi Klub* két nagy kórushangversenyt rendez, s ugyancsak két aktusban bonyolítják le a Szegeden már hagyományos *Éneklő Ifjúság* hangversenyt is. *A Kenderfonógyárban* üzemi koncertet rendeznek, a zeneiskola egy kamarahangversenyt is műsorába iktatott. Az *Országos Filharmónia* pedig ugyanezekben a hetekben vendégszerepelteti Szegeden a híres *Avramov*-vonósnégyest. *Kutrucz* Éva és *Lajos* Judit hangversenye után következik a *TIT és a Filharmónia* ifjúsági ismeretterjesztő koncertje.

A Nemzeti Színház ezalatt a *Fidélió, A bolygó hollandi,* a *Manon Lescaut,* a *Bánk bán,* az *Aida,* és a *Szevillai borbély* című operákat játssza.

Április 3-án ismét ünnepi hangversenyre kerül sor a Nemzeti Színházban. A Filharmónia nagy koncertje zárja a kiváltképpen gazdagságú zenei programot, melyhez hasonlóval napjainkban a vidéki városok közül *egyedül* Szeged büszkélkedhet.

Nem kielégítő a nevelői munka az üzemi óvodákban

A mi társadalmunkban nagy gondot fordítunk a nevelésre is. Az új generáció tudatában ne maradjon régi, kapitalista vonás, a mostani fiatal az újért, a szocialistáért lelkesedjen. De ennek előfeltételei vannak, így például megfelelő oktató-nevelő személyek. A munkásszülőknél általában nincs probléma, a gyermek otthon legtöbbször nem találkozik idealista világszemlélettel. Az iskolákban is a mi világnézetünk alapján oktatják, nevelik gyermekeinket.

Elmaradottabb terület, »fehér folt« azonban nálunk az óvodai nevelés. De még itt is szűkíteni kell a kört. Az üzemi napközi otthonok, óvodák oktató-nevelő munkája sok kívánnivalót hagy maga után. Pedig ez a terület igen fontos nevelési szempontból, hiszen zömmel a munkásosztály gyermekei élnek itt. S nekünk nem mindegy, hogyan alszanak, élnek és főként hogyan nevelődnek ezek a gyermekek.

Elöljárójában el kell mondanunk, hogy az üzemi óvodákban igen sok becsületes, lelkiismeretes óvónő dolgozik, aki igyekszik mindent megtenni azért, hogy a munkásszülők elégedettek legyenek gyermekeik nevelésével. De őszintén meg meg kell mondanunk, hogy az üzemi napközi otthonok, óvodák oktató-nevelő színvonala lényegesen alacsonyabb Szegeden a tanácsi óvodákénál. Hogy miért? Elsősorban azért, mert nem szívesen vállalnak munkát szakképzett óvónők az üzemi napközikben. Minden pedagógusnak megvan ugyanis a maga nevelési elképzelése és ezt az üzemben legtöbbször nem tudja megvalósítani.

Éppen ezért szakmailag nem a legjobban felkészült óvónő kerül a munkásgyermekek mellé. A Textilművekben például a városi tanács művelődésügyi osztálya az ellenőrzés során egy egész sor — szakmai felkészültség hiánya miatti — tárgyi hibát tapasztalt az oktatásban. Előfordult, hogy a gyermek javította ki az óvónő tévedéseit. Az esztétikai nevelésre pedig egyáltalán nem fordítanak gondot ebben az üzemi óvodában. Rendetlenek, nem eléggé gondozottak a gyermekek, a terem piszkos, a szemléltető képek üvegjei összetörve lógnak a falon.

Hasonló tapasztalatai voltak a művelődésügyi osztálynak több más üzemben is. A Falemezgyárban — ahol fával dolgoznak — például kevés a napközi-ben a játék. Pedig csak egy szavába kerülne a vezető óvónőnek és a gyárban dolgozó munkások társadalmi munkával készítenének játékot az üzem legapróbbjai számára. A művelődésügyi osztálynak csak ellenőrzési joga van az üzemi óvodákban. Érdemben az üzem vezetői intézkedhetnek.

Sajnos, a legtöbb vállalatnál az üzem vezetői nem fordítanak kellő gondot a napközire. Nem ellenőrzik az ott folyó munkát. Az üzem vezetőjén kívül a párt- és a KISZ-szervezetnek is kötelessége lenne a napközi-ben folyó oktató-nevelő munka ellenőrzése. Egy-egy alkalommal a pártszervezetek napirendre tűzhetnék a bölcsőde, a napközi otthon munkáját. A legtöbb üzemben azonban már csak akkor foglalkoznak a napközivel, ha azzal sok baj van.

A Falemezgyár vezetői az üzem fennállása óta együttvéve nem törődtek annyit a bölcsődével, napközivel, mint az utóbbi néhány héten, amikor összesűrűsödtek a problémák. Az egyik óvónő jelentést tett, hogy az üzem főkönyvelője rendszeresen bejár a napközi konyhájába és — szó szerint idézzük — »belekóstol« a gyerekek részére főtt ételbe. Megindult a vizsgálat, a tényt megállapították és ekkor még jó néhány hiányosságra is fény derült.

A nevelők, mármint az óvónők, ebben az üzemben a gyermekekkel való foglalkozás helyett saját ruhaneműjüket mossák, javítják a napközi-ben. Ha már így »ráérnek«, elbeszélgetnek. De ez a beszélgetés káros irányba tolódik el és inkább a »pletyka« szóval lehet jól érzékeltetni. Ebből aztán sok kellemetlenség származott már eddig.

Nem falemezgyári specialitás ez, hasonló jelenséggel találkoztunk a Gyufagyárban is. Az igazgató ezt így fogalmazta meg: »Több bajunk van a néhány létszámos bölcsődével, napközivel — a pletyka miatt —, mint az egész üzemmel.

Egy korábban megírt cikkünkben javasoltuk, hogy egyesítsék az üzemi és kerületi bölcsődéket, tanácsi felügyelet mellett. Ha ez szükséges és indokolt a bölcsődéknél, annál inkább az óvodáknál, napközi otthonoknál. Hiszen az üzemi óvodába már 5—6 éves gyermekek járnak s nem lehet közömbös, hogyan oktatják, nevelik, készítik az életre a munkásosztály gyermekeit.

Horváth Lászlóné

Törődik az új tagokkal, segíti a feladatok végrehajtását

az újszegedi Haladás Tsz pártszervezete

Megszaporodtak a gondok az újszegedi Haladás Termelőszövetkezetben is. Legtöbbjük onnan adódik, hogy az új belépésekkel növekedett a földterület és a létszám. A megnövekedett feladatok ellátása jó tervezést, gondos munkaszervezést követel. Ezen dolgozik most a tsz igazgatósága, a pártszervezet segítségével.

A munka helyes elosztása

A kommunisták gondosan előkészítették a termeléssel kapcsolatos februári tanácskozásokat. Részleteiben megtárgyalták az évi feladatokat, s ez alkalommal osztották be az új tagokat a munkacsapatokba. A pártszervezet vezetősége gondosan ügyelt arra: ki-ki maga választhassa meg munkakörét, csapatát. A párttagok megbízatásként kapták, hogy egy vagy több új taggal hetenként rendszeresen folytassanak eszmecserét, s tanáccsal, vagy más egyéb módon segítsék őket. A munkacsapatokba régebbi tsz-tagok is kerültek, akik megmagyarázzák új társaiknak a szövetkezeti gazdálkodás minden csínját-bínját.

A közösségi szellem erősítése azonban csak egy része azoknak a módszereknek, melyekkel a pártszervezet segíteni kívánja a tsz még eredményesebb gazdálkodását. Fontos intézkedés volt például a munkacsapatok feladatkörének konkrét meghatározása, a tsz jövedelmét gyarapító, munkaigényesebb gazdálkodás kiterjesztése. A gazdasági és a pártszervezeti vezetőség 1960-ra a következőképpen osztotta el a munkát: az általában 10—15 fős munkacsapatok 10—10 kataszteri hold földterületet kapnak művelésre. Növelik a paprika-vetésterületet, fűszerpaprikát 40, pritamin-paprikát 20 holdon termesztenek. Dinnye 20, szabadföldi uborka 10 hold földbe kerül.

Két munkacsapat a gyümölcsfakezeléssel, másik hat a faiskolával foglalkozik. Az üvegházakban négy munkacsapat tevékenykedik majd. Négy agrár-munkacsapat dolgozik a gabona-, a kukorica-, a répa- és egyéb takarmánytermő táblákon.

Törődés az öregekkel

E szürke számadatok önmagukban is mutatják a munka célszerű szervezését, de mögöttük a kommunisták gondoskodása is megnyilvánul. A fűszerpaprika-területet például főképpen az idősebb dolgozók kapják, akiknek esetleges más munka már nehezükre esne. Itt viszont könnyebben eldolgoznak, s szépen gyarapíthatják a munkaegységüket. Van olyan munkacsapat, melybe kizárólag 60—65 éven felüli tagok kerültek. A faiskolában a legkönnyebb munkát kapják és akkor dolgoznak, amikor erejük, egészségük megengedi. Ők maguk tréfásan »öregek csapatának« nevezik csoportjukat, s jókedvűen néznek az új gazdasági év elé.

Két munkacsapatot kizárólag az építkezésekre szerveztek. Saját erőből épít a tsz egy ötven férőhelyes tehénistállót, továbbá sertés- és baromfiólakat. A kommunisták kezdeményezésére határozat született: ezek az építő munkacsapatok segítenek a tsz-tagok házának építésében, sőt elvégzik a javítást, a tatarozást, s ez jelentős megtakarítást jelent az építtetőknek.

Premizálás

Látják tehát a Haladás Tsz új tagjai is, hogy jobb a közös munka, hiszen egy nagy családba kerültek, ahol segítik egymást. Ezt igazolta a háztáji földek minél jobb hasznosításához nyújtott elvtársi tanácsadás is. Megbeszélték a tsz-tagokkal, hogy mit termelhetnek leggazdaságosabban. Továbbá, ha valaki szerződött például zöldségféleségre, vagy más terményre, maga is szállíthatja a háztáji földjének hozamából, de átadhatja a kötelezettséget a tsz-nek is.

Az egyéni szorgalom megbecsülését is lépten-nyomon tapasztalhatják a tagok. A pártszervezet vezetősége például most készül a taggyűlés elé terjeszteni egy javaslatot — melyet a tsz igazgatóságával már meg is tárgyalt — a premizálás bevezetéséről. Eszerint, ha valamelyik munkacsapat a tervezettnél kevesebb munkaegységgel nagyobb termést ér el meghatározott területen az előirányzottnál, prémiumot kap, függetlenül más munkacsapatok esetleges gyengébb eredményeitől. Ha időjárási nehézségek, vagy más körülmények miatt egy-egy munkacsapat nem tud megbirkózni a területével, kérheti a másik segítségét. Ezt a »munkaegység-kölcsönt« azután visszaadhatja, s így a prémium szempontjából nem romlik a teljesítménye.

Pontosan tudják...

A tsz igazgatósága a pártszervezet segítségével gondosan felkészül a tavaszi, s az egész évi munkára. A tagok a kidolgozott, részletes terv szerint pontosan tudják, mi a munkájuk, milyenek kilátásaik a jövedelemre. A munkacsapatoknak akkor is tudnak elfoglaltságot biztosítani, ha a saját területük művelésén kívül marad még szabad idejük.

A pártszervezet tagsága pedig, folytatva a már kialakult, régebbi jó gyakorlatot, minden alkalommal beszámol a tsz-tagság problémáiról, vagy a munkával kapcsolatos észrevételekről. A pártszervezet vezetősége tehát menet közben is tud segíteni mind a tagságnak, mind az igazgatóságnak a szövetkezet felvirágoztatásában és a jövedelem növelésében.

A vízszolgáltatás gazdaságosságát és zavartalanságát mozdítja elő a városi tanács új rendelete

Most lépett életbe Szegeden a városi tanácsnak az a rendelete, amely részletesen szabályozza az ipari üzemek, háztartások által igénybe vett víz feltárását és használatát.

Az ezzel összefüggő kérdések eldöntése a rendelet szerint a kerületi tanácsok és a Víz- és Csatornaművek Vállalat hatáskörébe tartozik. A vállalat a város közcsőhálózattal ellátott területén köteles biztosítani a vízszolgáltatást. Háztartási célra a folyamatos vízszolgáltatást *a vállalat egyáltalában nem tagadhatja meg.* Egyéb célokra azonban a szolgáltatást feltételekhez kötheti.

Minden telek, vagy házingatlan tulajdonosa, ha az ingatlan előtt vízvezetéki közcső van, köteles felszólításra a vizet bevezetni, tekintet nélkül arra, hogy a telken van-e kút vagy sem — mondja ki többek között a rendelet.

Ha a vízszolgáltatás előreláthatólag megszakad, erről a vállalat az ingatlantulajdonosokat, vagy a házmegbízottat, házfelügyelőt *2 órával előre köteles értesíteni.* Ezt a körülményt viszont az utóbbiak a lakókkal haladéktalanul közölni kötelesek.

Ha a körülmények indokolják, a vízmű az erre alkalmas helyeken utcai közkifolyókat szerel fel. A közkifolyóról — hordóval, lajttal stb. — hordott, *nagyobb mennyiségű vízért azonban fizetni kell.* Vízvezetékkel ellátott ingatlanra — vízszolgáltatási zavar, tűzeseteket kivéve — közkifolyóról engedély nélkül vizet hordani nem szabad.

Több előírást tartalmaz a rendelet a magánvízvezetékek létesítésére, a szerelések ellenőrzésére, a nyomáspróbára stb. vonatkozólag.

A víz gazdaságos felhasználását több szempontból is szabályozza az új rendelet. Kertes házakban, *ahol a csőhálózat vizét locsolásra használják,* a havi tizenkét köbméteren felüli túlfogyasztást, *köbméterenként 5 forintért számlázzák.*

Közületeknél — irodaházakban, iskolákban, kórházakban — az 1957. évi átlagos fogyasztást meghaladó túlfogyasztást száz százalékos felárral számlázzák. Ha a nagynyomású közkifolyók vizét kerti locsolásra használják és ezt kétszeri felszólítás ellenére sem szüntetik meg, a vízfelhasználó terére havi 500 forintig terjedhető vízdíjat számítanak fel.

A vízszolgáltatás zavartalanságát több rendelkezéssel mozdítja elő a rendelet. Így előírja, hogy ha a hőmérséklet tartósan nulla fok alá száll, a házak vezetéke lezárható ugyan, de a *vízszolgáltatást naponta legalább háromszor biztosítani kell.* Ezt az időpontot a lakók véleményének figyelembe vételével a lakóbizottság köteles megállapítani.

Az előírások megszegése szabálysértési eljárást von maga után. *Ezer forintig* terjedhető pénzbüntetés róható ki ilyen esetekben.

NAPIRENDEN:

A szövetkezeti lakások áráról

ÉRDEKES vasárnapi programja van egy szegedi házaspárnak. Ha esik, ha fúj, átmennek Ujszegedre és végigsétálnak a Vedres utcán. Séta közben »ellenőrzik«, hogyan haladtak a szövetkezeti házak építésével azon a héten, mekkorát nőtt az az épület, amelyet az alapos, néha szenvedélyes családi tanácskozások alkalmával otthonukul előzetesen kiválasztottak.

E házaspáron kívül mintegy százhúsz család jelentkezett az első szegedi lakásépítési szövetkezetbe. E családok jórésze két-három éve — ahogy a lakásépítési szövetkezet gondolata nálunk felmerült — gyűjti azt az összeget, amelyet készpénzelőlegként be kellene fizetni a lakásépítési szövetkezetbe. Ezek azóta már többször is voltak a tanácsnál, az OTP-nál és érdeklődtek: elfogadták-e jelentkezésüket, mikor kerül sor a szövetkezet hivatalos megalakulására.

Köztudomású, hogy a lakásépítkezési szövetkezetek a következő években igen nagy szerepet töltenek be lakáspolitikánkban. Az állami lakásépítési program keretében szép számban építünk szövetkezeti házakat. Szegeden a Torontáli téren és a Vedres utcában most készülő 117 szövetkezeti lakáson kívül, még ez évben újabb 130 ilyen lakás építéséhez fognak hozzá a város különböző részein.

A LAKÁSÉPÍTÉSI szövetkezetek szervezését, az egész elgondolás sikerét azonban negatíven befolyásolja az a körülmény, hogy még nincs meg a szövetkezeti lakások ára. Az Építésügyi Minisztérium és a Pénzügyminisztérium valamelyik osztályán akadt meg ez a dolog. A kívülálló számára kicsit érthetetlen, hogy miért. Több mint tíz éve, hogy fennáll az állami építőipar, van elegendő tapasztalatunk a lakásépítkezés beruházásainak lebonyolításánál és mégis — a szövetkezeti lakások árát mégsem tudjuk megállapítani. Pedig a szövetkezeti lakásépítkezést szabályozó alaprendelet jó néhány hónapja napvilágot látott.

Bármennyire is javult a bérből, fizetésből élők életszínvonala az utóbbi években a lakásépítési szövetkezetbe való belépés nem kis dolog az érdekeltek számára. Hosszú évekre, sőt évtizedekre előre számba kell venni anyagi lehetőségeiket, pontos számvetést kell tenniök várható jövedelmükkel, kiadásaikkal. A család teherbíró képességének megállapítása pedig nem megy az alapvető tétel: a szövetkezeti lakások árának, a havi törlesztőrészletek számszerű nagyságának ismerete nélkül.

HA EZT a körülményt figyelembe veszik az illetékesek, egészen biztosan gyorsabban döntenek ez ügyben és hamarosan megalakulhat hivatalosan is az első szegedi lakásépítési szövetkezet, a jelenlegi és leendő újszegedi »háznézők« megnyugvására és örömére.

Németh Lajos